REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	17 -03- 2017
Šifra:	020-07/17-84/3
Povezava:	003-01/17-1
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-37/2017/5
Datum: 17. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-0084/2 z dne 27. 1. 2017

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

– Odgovor na poslansko vprašanje Danijela Krivca v zvezi s sistemom državne uprave in lokalne samouprave,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 166. dopisni seji dne 17. 3. 2017.

Franci Povše
namestnik generalne sekretarke

Priloga: 1

Podpisnik: Franci Povše
Izdajatelj: Republika Slovenija
Številka certifikata: 39 f7 68 0e 0

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000
F: +386 1 478 1607
E: gp.gs@gov.si
http://www.vlada.si/

Številka: 00104-37/2017/4
Datum: 17. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Danijela Krivca v zvezi s sistemom državne uprave in lokalne samouprave

V pisnem poslanskem vprašanju poslanec Državnega zbora RS sprašuje:

1. Ali bo vlada še naprej, po izjavi premiera Mira Cerarja, da ne bo nadaljeval regionalizacije, vztrajala na obstoječi ureditvi in stari upravni centralizaciji države, ki ima škodljive posledice za razvoj občin in pokrajin?
2. Kdaj bo vlada vendar uvedla sodobnejši demokratičen decentraliziran sistem državne uprave in lokalne samouprave z medobčinskimi pokrajinami ter ustreznim sistemom regionalnega medobčinskega prostorskega planiranja?

Vlada Republike Slovenije (v nadaljevanju: vlada) podaja odgovor na zastavljena vprašanja:

Obe vprašanji se nanašata na področje javne uprave, do katerih se je vlada opredelila v dveh strategijah, to je na področju lokalne samouprave in javne uprave v ožjem smislu.

Vlada je 29. septembra 2016 sprejela Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020. Temeljni cilj strategije je krepitev lokalne samouprave in posledično dvig kakovosti življenja na lokalni ravni. V strategiji je poudarjena krepitev vpliva občanov v svojem okolju in njihovo sodelovanje pri sprejemanju odločitev organov lokalne samouprave za zagotovitev učinkovite rabe virov in zagotavljanje kakovostnih in učinkovitih storitev na lokalni ravni. Strategija daje usmeritve za nadgradnjo obstoječega sistema lokalne samouprave na način, ki bo zagotavljal optimalno razmerje med demokratičnostjo in učinkovitostjo delovanja slovenskih občin. Ta del se tudi že uresničuje, saj je Ministrstvo za javno upravo pripravilo predloga sprememb dveh zakonov (Zakon o financiranju občin in Zakon o glavnem mestu Republike Slovenije), ki sta že v javni obravnavi. Pripravljata pa se še spremembi Zakona o lokalni samoupravi in Zakona o lokalnih volitvah, ki bosta v javni obravnavi spomladi letos. Glede teritorialnih reform na lokalni ravni in uvedbe pokrajin, pa se vlada v strategiji opredeljuje proti teritorialnim reformam s pristopom od zgoraj navzdol in se tudi opredeljuje do ustanovitve pokrajin.

Proces povezovanja občin in opravljanja razvojnih nalog na regionalni ravni bo temelj za vzpostavitev pokrajinske ureditve v Sloveniji. V strategiji se je vlada zavzela za proces povezovanja občin na regionalni ravni na pristopu od spodaj navzgor. Torej imajo v tem procesu pomembno vlogo občine, saj gre v tem obdobju tudi za ugotavljanje razvojnih nalog, ki bi se lahko izvajale na regionalni ravni, med drugim tudi te, ki jih poslanec navaja v svojem vprašanju, to je regionalno prostorsko načrtovanje, ki pa mora biti povezano z razvojno funkcijo na regionalni ravni. Pokrajine kot drugi nivo lokalne samouprave opredeljuje Ustava RS v 143. členu, ki med drugim določa, da se pokrajine ustanovijo z zakonom, s katerim se določijo njihova območja, sedež in ime, za sprejetje zakona pa je potrebna dvotretjinska večina glasov navzočih poslancev. Zaradi 2/3 praga soglasja za sprejem zakona o ustanovitvi pokrajin in razdeljenosti političnih interesov v dosedanjih poskusih ni bilo doseženega soglasja o tem, koliko pokrajin naj bi bilo ustanovljeno v Sloveniji. Prav tako ni bilo doseženega soglasja o tem, katere naloge naj bi izvajale. Kljub navedenim dejanskim oviram se vlada zaveda, da v Sloveniji potrebujemo regionalno povezovanje. S postopnim iskanjem rešitev v okviru funkcionalnih regij s poudarjeno razvojno funkcijo, ki bi utrjevale regionalno identiteto, bo vlada usmerja procese, ki

vodijo v ustanovitev pokrajin. Na splošno je za funkcionalno regijo značilna visoka frekvenca notranjih regionalnih gospodarskih interakcij, kakršne so regionalna trgovina dobrin in storitev, delovna mobilnost, kar predstavlja motor gospodarskega razvoja. Pri oblikovanju funkcionalne regije sta pomembna dva dejavnika, in sicer središče gospodarskih dejavnosti in zaledje, ki se navezuje na središče oziroma njuna soodvisnost. Funkcionalna regija je sestavljena iz enega ali več središč in zaledja, ki obsega več občin, kar pa sicer lahko povzroča tudi napetosti med njimi in posledično težave pri načrtovanju njihovega razvoja. Za preseganje teh težav morajo občine med seboj sodelovati. Vzpostavitev regionalnih struktur zahteva ustrezno infrastrukturo, zato je utemeljeno iskanje možnosti, da se pristojnosti občin, ki presegajo občinske okvire, organizirajo na regionalni ravni v okviru že obstoječih organizacijskih oblik, kot na primer z medobčinskim povezovanjem, posebej s spodbujanjem na specifičnih področjih, kot so policentrični razvoj, prostorsko načrtovanje, promet, umirjanje čezmejnega vpliva večjih mest sosednjih držav, čezmejno sodelovanje ter učinkovitost in kakovost upravljanja javnih storitev. Izvajanje teh nalog bo treba krepiti s posodobitvijo in poenostavitvijo sedanjih oblik medobčinskega sodelovanja ter premislekom v področni zakonodaji ter v bolj zavezujočih oblikah sodelovanja. Krepitev sedanjih regionalnih struktur in oblikovanje funkcionalnih regij bosta postopoma premostila manjkajoči člen med občinami in državo. Razvojni sveti regij bodo na podlagi sprememb področne zakonodaje lahko postopoma dobivali novo vlogo, pri čemer bo država skupaj z novimi nalogami zagotovila tudi sredstva za delovanje in izvajanje. S krepitvijo funkcijskih regij bo vlada lažje dosegala zastavljeno razvojno vizijo Slovenije. Poudarjamo pa, da ne bo vzpostavljena nova upravna struktura. Strategija razvoja lokalne samouprave podpira iskanje možnosti v smeri krepitve uveljavljenih institucij upravljanja na regionalni ravni in funkcionalne regionalizacije tako, da se poveže delovanje že obstoječih oblasti z drugimi strukturami na geografsko zaokroženem območju. Ko bo doseženo politično soglasje za izvedbo 143. člena Ustave RS, bodo tedaj že delujoče regionalne razvojne zveze soliden temelj za ustanovitev pokrajin in določitev njihovih razvojnih nalog.

Sistem javne uprave in s tem državne uprave ima v sedanjem času zbrane usmeritve kot izhodišča za načrtno ravnanje v dokumentu omenjene strategije in izpostavlja ter namenja posebno pozornost učinkoviti rabi vseh virov (človeški viri, finančna sredstva, stvarno premoženje, informatika, itd.). V teh okvirih je podan poseben poudarek sistemskemu reševanju razpršenosti, nepovezanosti oziroma nesmotrnemu izvajanju podpornih nalog organov državne uprave na vseh ravneh, ker to povzroča nepotrebno povečevanje stroškov in s tem nesmotrno trošenje javno finančnih sredstev. Iz tega razloga je primarni in izhodiščni namen, da se v obdobju do leta 2020 znotraj delovanja javne uprave zagotovi bistveno večja smotrnost, učinkovitost, kakovost poslovanja in storitev s povezovanjem ter združevanjem nalog oziroma funkcij istovrstnih in sorodnih organov na državni teritorialni ravni. Na ravni regij se primarno vzpostavljajo elementi za racionalizacijo lokalnih ter regijskih struktur državne uprave s povezovanjem podpornih nalog na skupini lokacij za skupno izvajanje finančno računovodskih nalog, kadrovskih nalog, sistema poročanja ter analiz, na področju poslovanja z dokumentarnim gradivom ter drugih skupnih podpornih nalog in upravljanja z določenim premičnim premoženjem države. Državna uprava mora v okviru strategije zagotoviti večjo strukturno učinkovitost in optimizacijo svojih poslovnih procesov za neposredno podporo večji konkurenčnosti gospodarskega sektorja, kar izhaja iz ugotovitev in predlogov OECD iz leta 2012 ter Funkcijske analize subjektov javnega sektorja iz novembra leta 2015.